

מרכז המידע למודיעין ולטרור
על שם אלוף מאיר עמית

חדשות הטרור והסכסוך הישראלי-פלסטיני (22 - 29 במרץ 2011)

פיגוע הטרור שאירע בתחנת אוטובוס בירושלים ב-23 במרץ. בפיגוע נהרגה אישה אחת (אזרחית בריטית) ונפצעו מעל ל-30 אזרחים ישראלים (לע"מ, 24 במרץ 2011)

עיקרי הדו"ח

■ במוקד אירועי השבוע עמד פיצוץ מטען חבלה בירושלים, שהונח בסמוך לתחנת אוטובוסים שליד בנייני האומה. אזרחית בריטית נהרגה ו-39 ישראלים נפצעו. לא ידוע בשלב זה מי ביצע את הפיגוע.

■ ההסלמה בירי הרקטות ופצצות המרגמה, שהחלה ב-19 במרץ, נרגעה. סה"כ אותרו במהלך השבוע נפילות של 13 רקטות ו-18 פצצות מרגמה בשטח ישראל. בין השאר נפלה רקטת גראד סמוך לעיר אשדוד. חיל האוויר הישראלי תקף בתגובה מספר פעמים יעדי טרור ברצועה. כלי התקשורת המזוהים עם חמאס והג'האד האסלאמי בפלסטין דיווחו כי חמאס עושה מאמצים לאכוף מרותה על שאר ארגוני הטרור הפועלים ברצועה ולהניעם לחדול מירי הרקטות.

פיגוע טרור נגד אזרחים בתחנת אוטובוס ירושלים

■ ב-23 במרץ בשעה 15:00 התפוצץ מטען חבלה, שהוטמן בתיק, שהונח בסמוך לתחנת האוטובוסים, שליד מרכז הכנסים בבנייני האומה בירושלים. מרי ג'ין גארדנר, אזרחית בריטית בת 59, נהרגה ו-39 אזרחים ישראלים נפצעו. שני אוטובוסים נפגעו. לפי שעה לא ידוע לנו האם עמד ארגון טרור כלשהו מאחורי ביצוע הפיגוע או שמא הייתה זאת יוזמה של מפגע בודד.

האוטובוס שנפגע בפיצוץ מטען החבלה
(לע"מ, 24 במרץ 2011)

תגובת ראש ממשלת ישראל

■ ראש ממשלת ישראל, בנימין נתניהו, גינה את הפיגוע באומרו כי קיימים "גורמים... [ה]מנסים לבחון... את כוח העמידה של העם". לדבריו אותם גורמים "יגלו שלממשלה, לצה"ל ולציבור בישראל יש רצון ברזל להגן על המדינה ועל אזרחיה", והדגיש, כי מדינת ישראל תפעל על מנת להמשיך ולשמר את השקט ששרר בירושלים בשנים האחרונות (אתר משרד ראש הממשלה, 23 במרץ 2011).

ראש ממשלת ישראל, בנימין נתניהו, בעת גינוי הפיגוע, טרם צאתו למוסקבה
(אתר משרד ראש הממשלה, צילום: לע"מ, 23 במרץ 2011)

תגובות הרשות הפלסטינית

■ **אבו מאזן**, יו"ר הרשות הפלסטינית, גינה את הפיגוע ובמקביל גינה גם את פעילות הסיכול של חיל האוויר ברצועת עזה ב-22 במרץ, אשר גרמה, על פי דיווחי התקשורת הפלסטינית, למותם של שמונה פלסטינים ופציעתם של כ-18 (ופא, 23 במרץ 2011).

■ **סלאם פיאצי**, ראש הממשלה הפלסטיני, גינה את פעולת הטרור "ללא קשר לגורם אשר עומד מאחוריה" ושלה איחולי החלמה מהירה לפצועים. הוא גינה את הפלסטינים המוסיפים לבצע מעשים "מבישים" הסותרים את מאמצי הפלסטינים הנעשים בדרכי "שלום ועמידה איתנה" (ופא, 23 במרץ 2011).

תגובות ארגוני הטרור ברצועת עזה

■ דוברי חמאס **לא התייחסו בדבריהם לפיגוע בירושלים** אלא התמקדו בהסלמה ברצועת עזה. דוברי ארגוני הטרור האחרים הביעו שביעות רצונם מהפיגוע בירושלים:

- **הג'האד האסלאמי בפלסטין: אבו אחמד**, דובר הזרוע הצבאית של הג'האד האסלאמי בפלסטין, בירך על הפיגוע, כינה אותו "תגובה איכותית" והביע את תמיכת הארגון במי שביצע אותו (אלמנאר, 23 במרץ 2011, AFP, 23 במרץ 2011). **חציר חביב**, בכיר בג'האד האסלאמי בפלסטין, בירך אף הוא על הפיגוע אולם יחד עם זאת הדגיש, כי ארגונו אינו יודע מי עמד מאחוריו. עוד הוסיף, כי על ישראל לשלם את מחיר פעולותיה ברצועת עזה "**באמצעות דם של אזרחים ומתנחלים**" (Pal-Today, 23 במרץ 2011).
- **מאהר אלטאהר**, דובר הלשכה המדינית של החזית העממית, כינה את הפיגוע "פעולת גבורה" והדגיש כי הפיגוע מוכיח פעם נוספת, שדרך "ההתנגדות והג'האד" היא הדרך לשחרור פלסטין (אלעלם, 23 במרץ 2011).

תגובת נשיא ארה"ב

■ **ברק אובאמה, נשיא ארצות הברית, גינה בחריפות את הפיגוע בירושלים ואת ירי הרקטות לעבר ישראל, ושלה את תנחומיו למשפחות ההרוגים והפצועים.** הוא הדגיש כי "אין כל הצדקה לפעילות טרור" וקרא ל"קבוצות האחראיות" לפעולות הללו לחדול מכך. עוד הבהיר, כי לישראל, ככל מדינה, זכות להגנה עצמית. במקביל הביע תנחומים למשפחות האזרחים הפלסטינים, שנהרגו ונפצעו בתקיפות חיל האוויר הישראלי ברצועת עזה, וקרא לישראל ולפלסטינים להימנע מהסלמת המצב (AFP, 24 במרץ 2011).

אירועים בולטים בשטח

רצועת עזה

ירי הרקטות ופצצות המרגמה¹

■ ההסלמה בירי הרקטות ופצצות המרגמה שהחלה ב-19 במרץ נרגעה. סה"כ אותרה במהלך השבוע נפילתן של 13 רקטות ו-18 פצצות מרגמה בשטח ישראל.

■ להלן אירועי ירי מרכזיים:

¹ מידע מעדכן ומשלים ללקט מ-23 במרץ: "נמשכת ההסלמה בדרום: רקטה נפלה בסמוך לעיר אשדוד ושתי רקטות בעיר באר שבע".

● **ב-23 במרץ** אותרה נפילה של שש פצצות מרגמה באזור קיבוץ זיקים (דרומית לאשקלון) אחת מפצצות המרגמה שנמצאו הכילה זרחן².

● **ב-24 במרץ** אותרה נפילתן של חמש רקטות, **אחת מהן רקטת גראד, שנפלה סמוך לעיר אשדוד**. ארבע רקטות נוספות נפלו בשטחים פתוחים בנגב המערבי. לא היו נפגעים ולא נגרם נזק. בו ביום אותרה גם נפילתן של חמש פצצות מרגמה, שנורו בו זמנית, ונפלו בשטחים פתוחים בנגב המערבי.

● **ב-26 במרץ** נורו שתי רקטות שנפלו בנגב המערבי, לא היו נפגעים, נזק נגרם לרכוש.

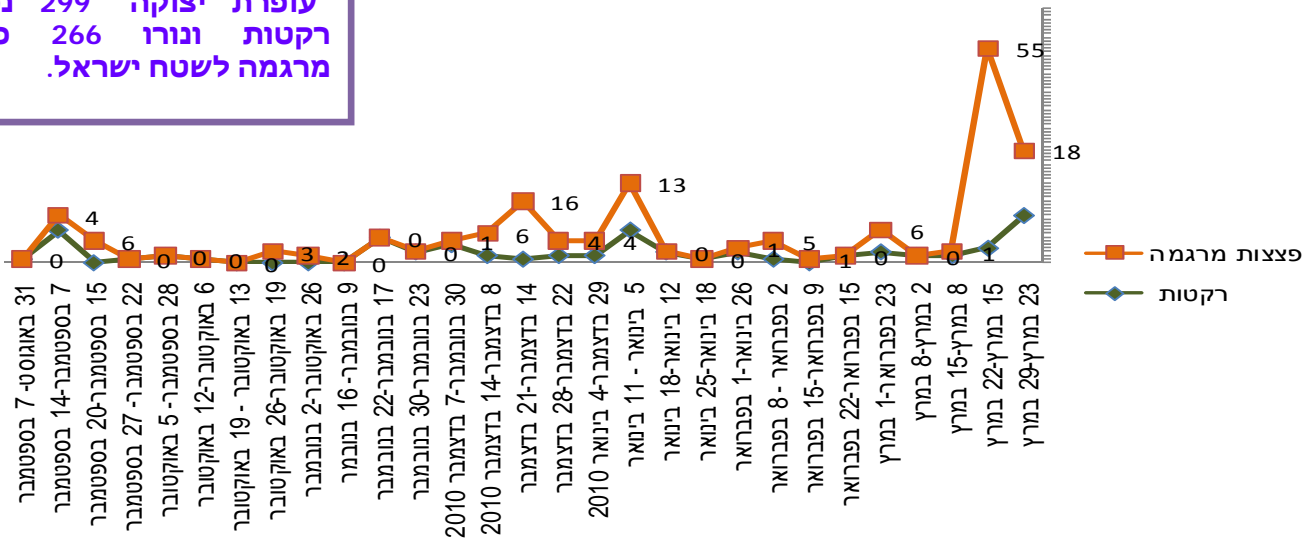
בית בנגב המערבי, שנפגע מרקטה שנחתה סמוך לו (באדיבות nrg. צלם: יהודה לחיאני, 26 במרץ 2011).

■ את האחריות על הירי קיבלו על עצמם רוב ארגוני הטרור הפועלים ברצועת עזה. ביניהם ניתן למנות את הג'האד האסלאמי בפלסטין, ועדות ההתנגדות העממית, החזית העממית והחזית הדמוקרטית (אתרי הארגונים, 24-26 במרץ 2011). **לעומת זאת, חמאס לא קיבלה אחריות על אירועי הירי שפורטו לעיל ולהערכתנו לא השתתפה בהם.**

² על השימוש בפצצות זרחן ראו לקט: "[ארגוני הטרור ברצועת עזה שבו ועשו לאחרונה שימוש בפצצות מרגמה בקוטר 120 מ"מ המכילות זרחן](#)" (28 בנובמבר 2010).

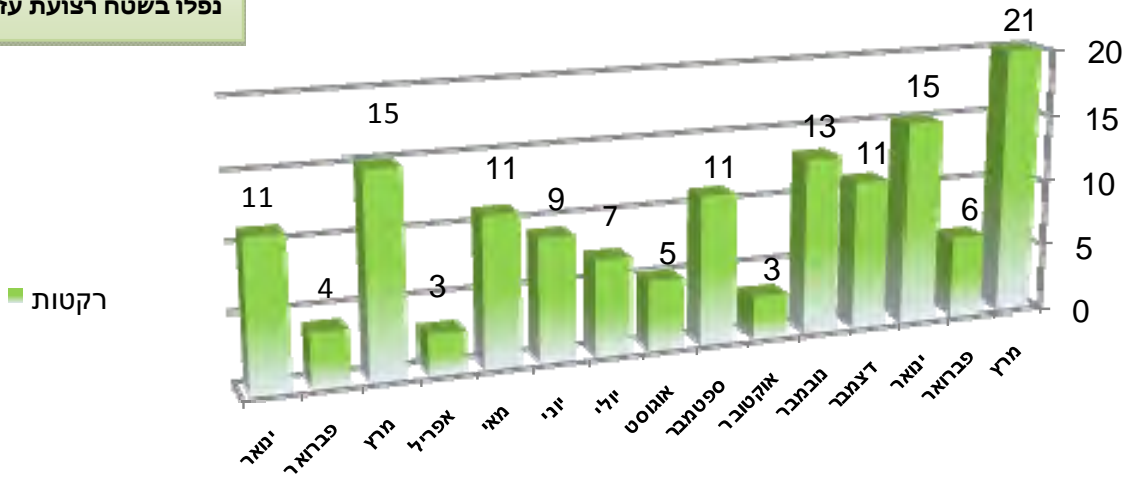
ירי רקטות ופצצות מרגמה לעבר יישובי הנגב המערבי³

סה"כ אותרו מאז תום מבצע "עופרת יצוקה" 299 נפילות רקטות ונורו 266 פצצות מרגמה לשטח ישראל.

ירי הרקטות בשנה האחרונה

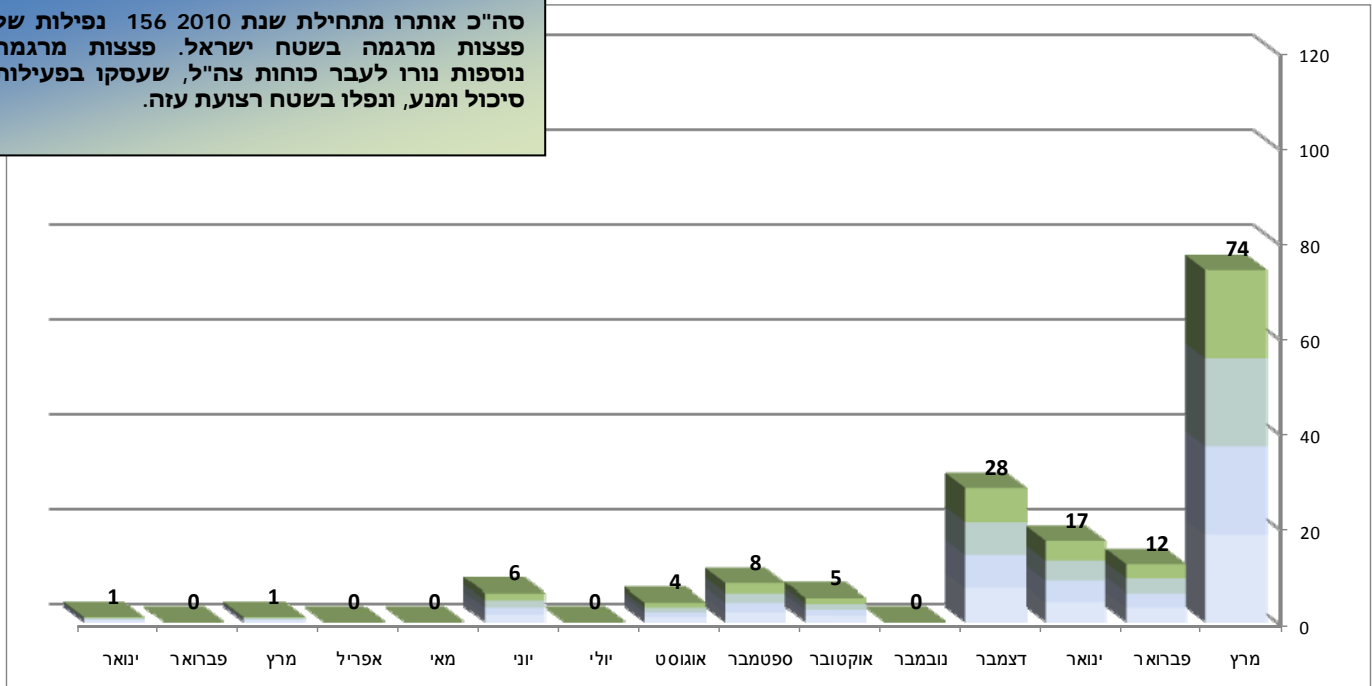
סה"כ אותרו מתחילת שנת 2010 145 נפילות רקטות בשטח ישראל. רקטות נוספות נפלו בשטח רצועת עזה

³ בסטטיסטיקה לא נכללו נפילות של רקטות ופצצות מרגמה שנפלו ברצועת עזה.

ירי פצצות מרגמה בשנה האחרונה

סה"כ אותרו מתחילת שנת 2010 156 נפילות של פצצות מרגמה בשטח ישראל. פצצות מרגמה נוספות נורו לעבר כוחות צה"ל, שעסקו בפעילות סיכול ומנע, ונפלו בשטח רצועת עזה.

תגובת ישראל: תקיפות חיל האוויר

■ בתגובה לירי המאסיבי של רקטות ופצצות המרגמה **תקף חיל האוויר מספר פעמים יעדי טרור ברצועת עזה**. בין האתרים שנתקפו:

- **27 במרץ** - כלי טיס של חיל האוויר תקפו חוליית מחבלים במהלך ניסיון לשיגור רקטה. בתקשורת הפלסטינית דווח, כי שניים מחברי החוליה נהרגו (אתר דובר צה"ל, 27 במרץ 2011; הארץ, 27 במרץ 2011).
- **24 במרץ** - תקפו כלי טיס של חיל האוויר מנהרת הברחה, מחנה אימונים של הזרוע הצבאית של חמאס ומחסן לאחסון אמצעי לחימה. התקשורת הפלסטינית דיווחה על שלושה פצועים באורח קל (אתר דובר צה"ל 24 במרץ 2011; Palestine-info, 24 במרץ, 2011; הארץ, 24 במרץ 2011). כמו כן הותקפה חוליית מחבלים אשר התכוננה לבצע ירי רקטות לעבר ישראל ייתכן כי שני פלסטינים נפצעו באורח בינוני (אתר דובר צה"ל, 24 במרץ 2011; מען, 24 במרץ 2011).

כמה מהאתרים שנפגעו בתקיפות חיל האוויר: למעלה מימין: מחנה האימונים של הזרוע הצבאית של חמאס. למעלה משמאל: מנהרת הברחה בדרום רצועת עזה (צפא, 25 ו-26 במרץ 2011).

פריסת מערכת "כיפת ברזל"

■ על רקע ההסלמה בירי הרקטות, בעיקר ארוכות הטווח, הוחלט בצה"ל לפרוס את מערכת יירוט הרקטות "כיפת ברזל" באזור באר שבע. המערכת, פרי פיתוח ישראלי, נמצאת כרגע בתהליך מואץ של קליטה בחיל האוויר והפיכתה למבצעית. המערכת אמורה לספק לתושבי הדרום הגנה טובה יותר מפני רקטות, אף כי לא הרמטית (דובר צה"ל, 27 במרץ 2010).

מערכת כיפת ברזל שנפרשה באזור באר שבע
(באדיבות nrg. צלם: יהודה לחיאני, 27 במרץ 2011)

מאמצי חמאס לריסון הירי

■ בעקבות ההסלמה בירי הרקטות ופצצות המרגמה דיווחו כלי התקשורת המזוהים עם חמאס והג'האד האסלאמי בפלסטין, כי חמאס עשתה מאמצים לאכוף את מרותה על שאר הארגונים ולרסן את הירי. ב-26 במרץ קיימה חמאס, פגישה בין נציגי הארגונים הפועלים ברצועת עזה. בפגישה הוסכם להמשיך ב"הרגעה", מול ישראל על פי נוסחת "שקט תמורת שקט", לפיה אם ישראל תחדל מתקיפותיה ברצועה, יחדלו הארגונים ברצועה מהירי (טלוויזיית אלאקצא, 26 במרץ 2011; Pal-Today, 26 במרץ 2011).

■ על פי דיווחי התקשורת הפלסטינית, השתררה בימים האחרונים מתיחות בין חמאס לבין הג'האד האסלאמי הפלסטיני, כאשר האחרון סירב לחדול מירי הרקטות עד ש"ישראל תתחייב להרגעה". על פי הדיווחים, רמצי'אן שלח, מזכ"ל הג'האד האסלאמי היושב בדמשק, סירב לבקשתו של ראש ממשל חמאס אסמאעיל הניה להורות לארגונו לשמור על ההרגעה עם ישראל

ונתן לג'האד האסלאמי "אור ירוק" לפעול לפי ראות עיניו, ולא לפי "האינטרסים של חמאס". כמו כן דווח כי משלחת של הג'האד האסלאמי בפלסטין יצאה למצרים ולדמשק על מנת להתייעץ עם בכיריה לגבי המשך מדיניות הירי שלה (אלשרק אלאוסט, 25 במרץ 2011; AFP, 24 במרץ 2011; קדסנט, 24 במרץ 2011).

יהודה ושומרון

ניסיון לחטיפת כלי נשק מחייל צה"ל

■ ב-25 במרץ הותקף חייל צה"ל על ידי פלסטיני סמוך למושב תומר, שבבקעת הירדן. הפלסטיני יידה אבנים לעבר החייל, שעמד בתחנה וניסה לחטוף את כלי נשקו. כתוצאה מידווי האבנים נפצע החייל באורח בינוני עד קשה. כוחות משטרה, שעברו במקום, פתחו באש לעבר הפלסטיני. הוא נפצע ברגליו ופונה לבית חולים בישראל (אתר דובר צה"ל, 25 במרץ 2011; ופא, 25 במרץ 2011).

אירועים נוספים

■ כוחות הביטחון הישראליים המשיכו גם השבוע בפעילות הסיכול והמנע במסגרתה נעצרו חשודים בפעילות טרור והוחרמו אמצעי לחימה. כמו כן דווח, כי מנגנוני ביטחון הפנים של הרשות הפלסטינית עצרו במהלך השבוע מספר פעילים מארגון הג'האד האסלאמי בפלסטין, שנחשדו כקשורים לפיגוע בירושלים (Pal-Today, 23 במרץ 2011).

■ במהלך השבוע האחרון אירעו מספר מקרים של עימותים בין פלסטינים לבין מתיישבים יהודים. בנוסף, התקיימו הפגנות ברחבי יהודה ושומרון, במסגרתן הושלכו אבנים לעבר כוחות הביטחון הישראליים. במקביל התעמתו תושבי שכונת סילוואן בירושלים עם כוחות הביטחון הישראליים, והשליכו עליהם אבנים וחזיזים (צפא, 26 במרץ 2011).

ההתפתחויות ברצועת עזה

המצב במעברים

■ למרות ההסלמה בירי הרקטות, **העברת הסחורות אל רצועת עזה וממנה נמשכה כסדרה**. השבוע עברו בין 153 ל-209 משאיות סחורה לרצועת עזה ביום, ובהן גם מעל 400 טון גז בישול, וכן הועברו עשרות משאיות אשר נשאו חומרי בניין. בנוסף, הועברו מרצועת עזה לשטח ישראל מאות אלפי יחידות פרחים לצורך ייצוא לחו"ל. מספר ילדים פלסטינים אשר נפגעו בשוגג מתקיפות צה"ל ברצועת עזה, הועברו לקבלת טיפול רפואי בישראל (אתר מתאם פעולות הממשלה בשטחים, 29 במרץ 2011).

משלחת חמאס נועדה במצרים עם בכירי הממשל

■ משלחת חמאס בראשות מחמוד אלזאהר, מבכירי חמאס ברצועת עזה, עברה במצרים במסגרת סבב ביקורים שערכה במדינות האזור שכלל את סודאן, תורכיה וסוריה. בעת שהותה במצרים נועד מחמוד אלזאהר עם עוזר שר החוץ המצרי ועם ראש המודיעין המצרי מראד מואפי. (אליום אלסאבאע, 28 במרץ 2011; אלג'זירה, 28 במרץ 2011).

■ במסיבת עיתונאים שערך לאחר הפגישה הדגיש אלזאהר, כי מצרים שלאחר ההפיכה מעניקה עוצמה לעניין הפלסטיני וכעת על מצרים לעצב מחדש את מדיניותה האזורית. הוא ציין כי בכוונתו לדון עם שר החוץ (אותו הוא אמר לפגוש) אודות הפיוס הפנים-פלסטיני, הסרת ה"מצור" מעל רצועת עזה ושחרור הפלסטינים האסורים במצרים (אלג'זירה, 28 במרץ 2011).

הזירה הפנים-פלסטינית

נמשך העיסוק בקידום הפיוס בין פתח לחמאס

■ גורמים ברשות הפלסטינית מוסיפים לנסות ולקדם את ביקור אבו מאזן, יו"ר הרשות הפלסטינית, ברצועת עזה. ב-26 במרץ נפגש אבו-מאזן בלשכתו עם משלחת מטעם חמאס והציג בפניהם את יוזמתו לסיום הפילוג, אשר כוללת הקמת ממשלת טכנוקרטים בלתי תלויים ברצועת עזה, כגוף זמני אשר ימשול בה עד הבחירות הכלליות. אבו מאזן הדגיש את החשיבות של האחדות הפלסטינית לקראת הפעילות המדינית בזירה האו"מית בספטמבר 2011 ועל מנת למנוע את המשך ה"תוקפנות הישראלית" (ופא, 26 במרץ 2011).

■ על פי הדיווחים האחרונים בתקשורת הפלסטינית, נקבע חודש אפריל כמועד תחילת מגעי הפיוס בין פתח לבין חמאס. במסגרת זו, צפויים נציגי הארגונים להיפגש בקהיר. על רקע זה דווח כי ביקורו של אבו מאזן ברצועת עזה יידחה עד לתחילת הדיאלוג (אלע'ד, 28 במרץ 2011). **עזי דויכ**, יו"ר המועצה המחוקקת הפלסטינית, אמר, כי בימים הקרובים תועבר לאבו מאזן הזמנה רשמית לבקר ברצועה. הוא הוסיף כי ממשל חמאס מעוניין כי בדרכו לרצועה הוא יעבור במעבר רפיח על מנת לסמל את שבירת ה"מצור" על הרצועה (אלקדס אלערבי, 26 במרץ 2011).